

Gigantumani í norskari oljuvinnu:

Ein norskur oljurisi javnþjóðis teir stóru

Lagnan hjá norska oljufelagnum, Saga, sum er eitt av undangongufeløgnum á føroyska landgrunnin, er enn óviss. -Vi lever i håbet, selv om situationen til tider virker håbløs sigur Geir Atle Rishovd, leiðari á Føroyakontórinum. Í Noregi er orðið gigantumani alsamt oftari at síggja. Hildið verður, at endamálið er at fáa eitt risastórt norskt oljufelag, sum kann taka kappingina upp við teir heilt stóru oljurisarnar

JAN MÜLLER

„Saga er en saga blot“. So leiðis hefur ljóðað í norskari pressu í eina tíð, nú einasta reint privata norska oljufelagið hefur verið kastibloka millum fleiri stór oljufeløg, sum vilja uppkæpa felagið.

Franska oljufelagið Elf og norsku felögin Norsk Hydro og Statoil hava boðið uppá felagið og vórðu tað til endans tey norsku felögin, sum komu við hægsta boðnum. Hetta kemur helst at merkja, at felagið Saga sum vit kenna tað í dag, verður ikki til meira, men verða tess ognir og fólk ein integreraður partur í antin Norsk Hydro ella Statoil.

Millum starvsfólk hjá Saga er misnógðin stór. Tey sœu heldur, at felagið varð uppkæpt av tí norska dótturfelagnum av ELF, tí tað høvdu vónir verið fyrri, at Saga helt fram at virka sum meira ella minni sjálvstøðugt felag við Sagamerkinum í skjóldrinum.

Gongdin í hesum máli hefur eisini áhuga í Føroyum, tí nettup oljufelagið Saga hefur verið eitt av teimum mest virknu, tá tað snýr seg um at gera kanningar sum fyrirreiking til veruliga oljuleiting á landgrunninum.

Tað er neyvan ov nógv sagt, at Saga er eitt av teimum útlendsku feløgnum, hóast lítið sammett við mong onnur, sum hefur brúkt sera nógv kreftir uppá júst Føroyaokið. Tað ljóðar eisini, at felagið situr inni við sera nógvum informationum um føroysku undirgrundina.

Saga fór longu í gongd við forkanningar sínar her í 1992, og í 1997 lat felagið upp skrivstovu í Havn sum eitt tað fyrsta útlendska oljufelagið. Á skrivstovuni hava síðani tað arbeitt norðmaðurin Geir Atle Rishovd og tvøramaðurin Pauli Einarsson.

Geir Atle Rishovd segði við Dag og Viku týskvöldið, at hann vónaði ikki, at yvirtøkan av Saga fór at forkoma øllum tí stóra arbeiði, sum Saga hefur gjørt í Føroyum. -Eg hugsi her um umfavnandi kanningar á landgrunninum og kanningarar og skrásetingin av føroyskum vinnulívi segði norški Sagastjórin við sjón-

varpið.

Geir Atle Rishovd, sum hóast stóðan er vónleys, heldur seg kortini til vónina og roynir at halda høvðið høgt. Hann sigur við Sosialin, at tað er ikki so lætt fyrri tíðina, nú teir fáa so skiftandi tíðindi. Men enn eru so ikki allar súðir syftar. Tí eitt nú skal aðaðfundur í Norsk Hydro góðkenna keypið av Saga. Og tað er eingin vissu fyrri tí. Harafrat skal norska stórtingið samtykkja, at staturin setur umleið 9 mia. kr. í Norsk Hydro. Afturat hesum er tað so eisini hent, at ELF nú hefur broytt krav sitt at skula eiga 67% í Saga til bert at skula eiga 50%. Síðani kemur EBS-avtalan, sum Noreg hefur við ES inn í myndina. Tvs. at ES skal góðkenna mannagongdina í Sagamálium.

Óvist er hvat alt hetta hefur at siga, men keldur Sosialurin hefur tosað við siga, at endin verður helst tann, at Saga verður yvirtikið av Norsk Hydro, meðan Statoil eisini fær nakrar góðar bitar av ognunum hjá felagnum.

Fyri at skilja, hvat veruliga hendir í hesum máli,ugu vit eisini hyggja eitt sindur at leiklutinum hjá

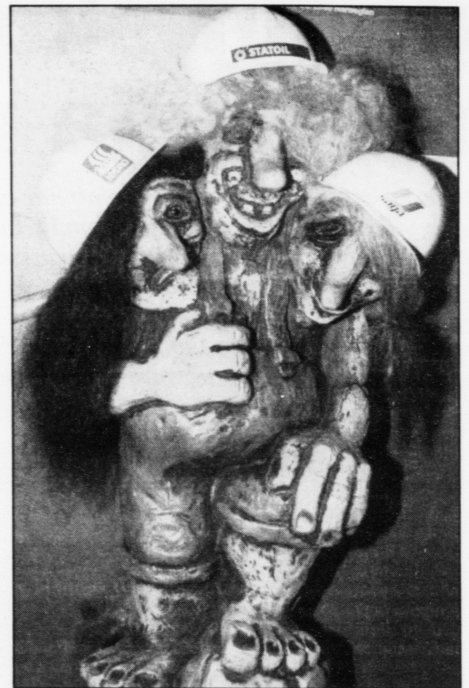
norska statinum. Í dag eigur norški staturin 51% av partabrevunum í Norsk Hydro. Verður Saga yvirtikið av Norsk Hydro verður privati partapeningurin í fyrítøkuni bráðliga stórri enn tann almenni, 51 í mun til 44 hjá statinum. Fyri at vinna aftur meirilutan í felagnum ætlar staturin at seta 9 mia. kr. í Norsk Hydro, soleiðis at almenni parturin aftur verður 51%. Tað er m.a. hesi manngongd, sum eitt nú fyrr. stýrisformaðurin í Saga hefur funnist at.

Byrjanin til oljurisa

Tað ljóðar eisini, at uppkæpið av Saga og innskjóttingin av nýggjum almennum partapeningi í Norsk Hydro bert er byrjanin til at totala samanlegging av øllum teimum norsku oljufeløgnum, soleiðis at Noregi í framtíðini bert hefur eitt risastórt oljufelag, ið kann bjóða teimum heilt stóru av. Hetta eru gitingar, men tosað verður nógv um gigantumani í norsku oljuvinnuni. Umframt tey verandi try norsku oljufelögin eigur staturin so eisini ein rættliga stóran part í øllum oljuloyvum. Hetta er tað,

sum verður nevnt, SDØE (Statens Direkte Økonomiske Engagement).

Tað triðvadað trøllíð, sum norðmenn plaga at marknaðarføra seg við á altjóða oljumessum, endar møguliga við at bliva ein einoygdur kyklopur. Mynd Jan Müller

Richard Hook, leitingarstjóri í Anadarcó

Saga gjørt eitt einastandandi gott arbeiði

-Vit, sum eru í bólki saman við Saga á Føroyaøkinum, hava stóra virðing fyrri tí arbeiði, sum Saga hefur gjørt við Føroyar sigur Richard Hook frá Anadarcó, ið ikki heldur allar hurðar verða latnar aftur enn fyrri víðari samstarvi her

JAN MÜLLER

Í dag er Saga í bólki saman við franska Total og tí amerikanska Anadarcó. Vit hava spurt ein av stjórunum í Anadarcó, Richard Hook, hvørjar avleiðingar uppkæpið av Saga fær fyrri bólkin!

-Saga hefur gjørt eitt stórt arbeiði í Føroyum, og vit sum arbeida saman við teimum biða nú eins og øll onnur eftir, hvat hetta skal enda við. Sjálvt um alt felagið verður uppkæpt, so er Richard Hook ikki visur í, hvat fer at henda við teirra samstarvi.

-Nú biða vit og fáa at síggja, hvat fer at henda. Tað kemst ikki uttan um, at arbeiðið sum Saga hefur gjørt við Føroyar, er heilt einastandandi. Og afturat hesum kemur so tann tøkniligi kunnleikin hjá bæði Anadarcó og Total. Latíð okkum ikki leypa framav, men síggja, hvør endin verður.

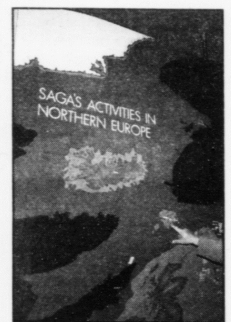
Richard Hook sigur annars, at Anadarcó framvegis er fegið um at vera millum felögin, sum virka á Føroyaøkinum.

Teir eru sera bjartskygdir um møguleikarnar at finna olju og harafrat hóskar júst Føroyaokið væl inn í arbeiðskarmin hjá Anadarcó.

-Vit eru burturav eitt leitingarfelag og okkum dámar at vera virkin í einum øki við stórum møguleikum og avbjóðingum. Ikki minst at arbeida við tjúkkum balsalti og teimum avbjóðingum hetta hefur við sær. Vit kunnu brúka okkara royndir og tøkniligu vitan frá øðrum økjum við somu avbjóðingum.

Teir eru eisini sera fegnir um, at markið er komið uppá pláss og síggja fram til fyrstu útbjóðingina.

Richard Hook heldur eisini, at oljuprisirnir eru komnir aftur í eina legu, sum ger, at tað er áhugavert at gera fløgur her um leiðir. -Nú eri eg ikki ein, sum

kann seta upp prognosur, men oljuvinnan er ein vinna, sum arbeiðir við langtíðarætlanum.

Við lægri prísnum skal tú sjálvandi koma við eini enn betri orsök til at kunna rættvisgera fløgur í einum øki við høgum kostnaði, men vit hava ikki mist mótið sum er. Kanska heldur tvørturímóti nú markið er komið uppá

Fyrsti og einastu ferð. Anfinn Kallsberg, lögmaður hefur vitjað á oljupalli var á Snorre hjá Saga í fjór.